

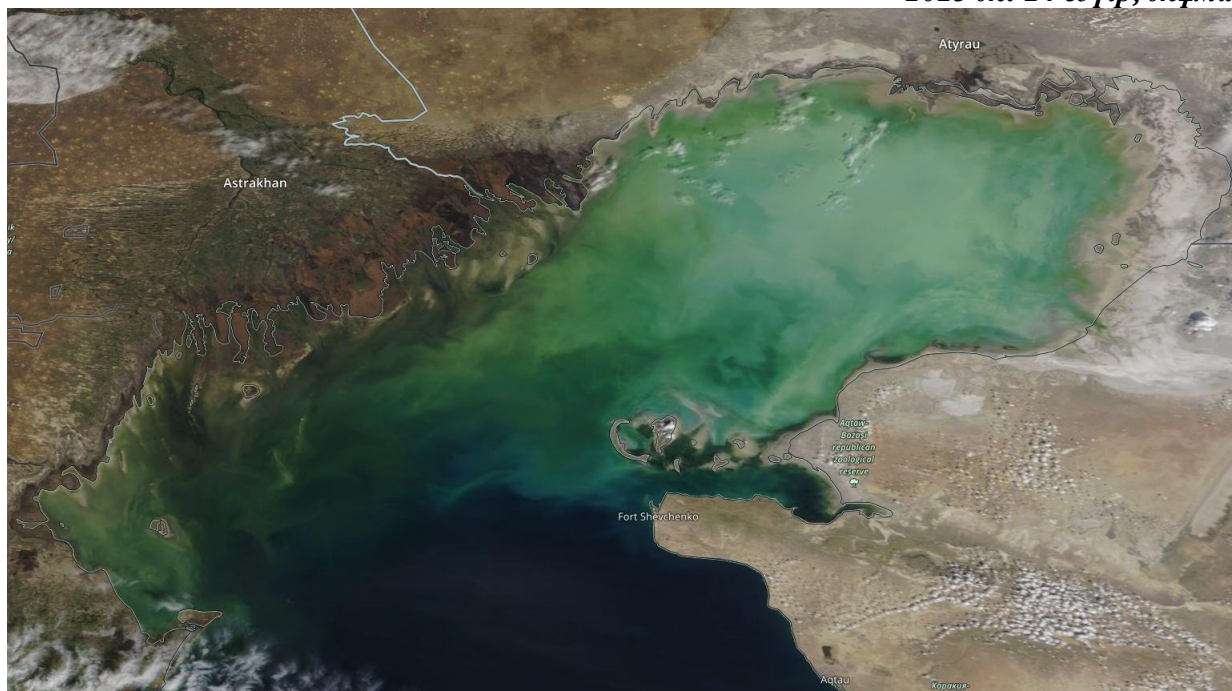

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ
ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №15 БЮЛЛЕТЕНІ

2023 ж. 14 сәуір, жұма

1-сурет. 2023 ж. 11 сәуір ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NAGA/GSFC фотосуреті

2023 Ж. 13-18 СӘУІР АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

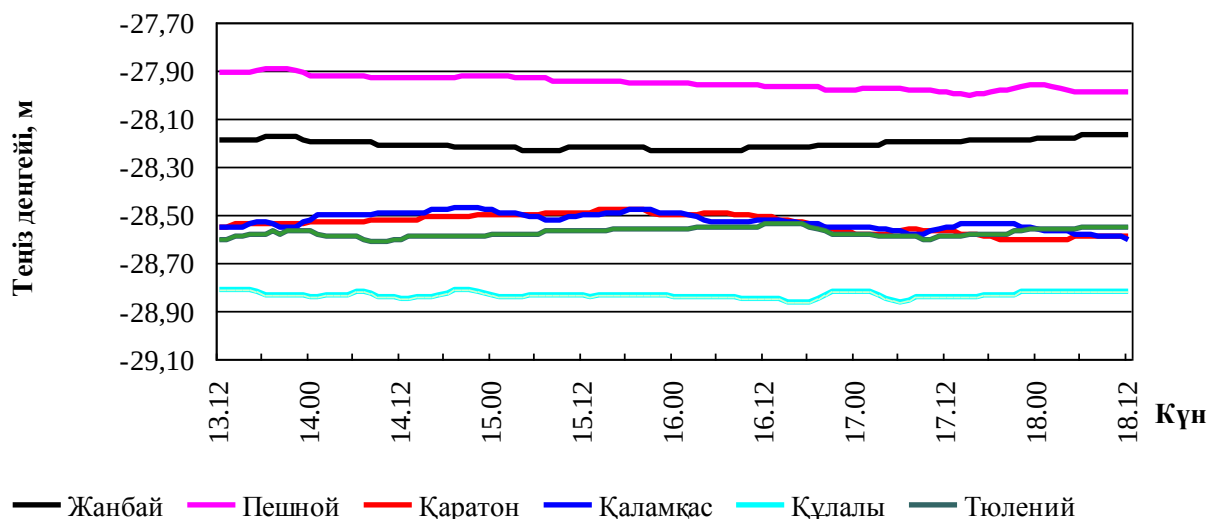
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

13-18 сәуір аралығында теңіз деңгейінің минус 28,44м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 27,89м-ден минус 28,86м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Пешной ауданында, Құлалы арал, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 11 см-ден аспайды.

2-сурет. Солтүстік Каспийдегі теңіз деңгейінің болжамы

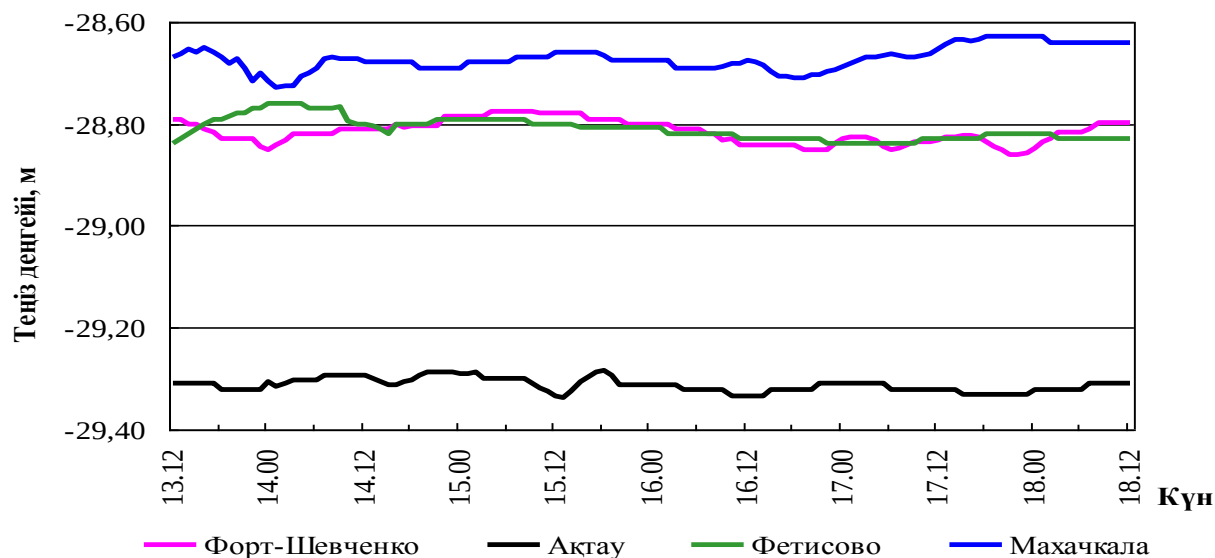
**2023 Ж. 13-18 СӘУІР АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ
ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.**

13-18 сәуір аралығында теңіз деңгейінің минус 28,90м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,63м-ден минус 29,34м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **12 см-ден аспайды**.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-17 (-28,17)	2023/04/18 06:00:00	-23 (-28,23)	2023/04/15 04:00:00	-21 (-28,21)
Пешной	11 (-27,89)	2023/04/13 18:00:00	0 (-28,00)	2023/04/17 13:00:00	5 (-27,95)
Қаратон	-48 (-28,48)	2023/04/15 14:00:00	-60 (-28,60)	2023/04/17 19:00:00	-54 (-28,54)
Қаламқас	-47 (-28,47)	2023/04/14 19:00:00	-60 (-28,60)	2023/04/18 12:00:00	-53 (-28,53)
Құлалы	-81 (-28,81)	2023/04/13 12:00:00	-86 (-28,86)	2023/04/16 15:00:00	-83 (-28,83)
Тюлений	-54 (-28,54)	2023/04/16 12:00:00	-61 (-28,61)	2023/04/14 08:00:00	-57 (-28,57)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-77 (-28,77)	2023/04/15 04:00:00	-86 (-28,86)	2023/04/17 21:00:00	-82 (-28,82)
Ақтау	-128 (-29,28)	2023/04/15 18:00:00	-134 (-29,34)	2023/04/15 13:00:00	-131 (-29,31)
Фетисово	-76 (-28,76)	2023/04/14 00:00:00	-84 (-28,84)	2023/04/13 12:00:00	-81 (-28,81)
Махачкала	-63 (-28,63)	2023/04/17 04:00:00	-73 (-28,73)	2023/04/14 01:00:00	-67 (-28,67)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2023 ж. 06-12 сәуір АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,54м-ге, ең жоғарғы мәні - минус 27,94м-ге, ең төменгі мәні – минус 28,86м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 28,87м-ге, ең жоғарғы мәні-минус 28,73м-ге, ең төменгі мәні-минус 29,33м-ге сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мен үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайыңға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының MIKE 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәліметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.

БС – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

Мекенжайы: 050022, Алматы, Абай даңғ. 32, Тел.: 255-84-06

e-mail: kaspy@meteo.kz

Құрастырған: Васенина Е.И.

Тексерген: Ивкина Н.И.

Қазақшаға аударған: Наурызбаева Ж.К.

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде

«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.